

תָּאנָא, בְּהוּא שַׁעְתָּא אֲשַׁתְּלִימוּ יִשְׂרָאֵל לְתַתָּא,
בְּגוּוּנָא דְלַעִילָא, כְּמָה דְאֻקִּימָנָא, דְכַתִּיב,
 (שמות טו) **וַיָּבֹאוּ אֵילָמָה וְשֵׁם שְׁתֵּימ עֶשְׂרֵה עֵינֹת מַיִם**
וְשִׁבְעִים תְּמָרִים וְגו'. וְאֲתַתְּקַף אֵילָנָא קַדִּישָׁא,
 בְּתַרִּיסַר תְּחוּמִין, בְּאַרְבַּע סְטְרֵי עֲלָמָא. וְאֲתַתְּקַף
 בְּשִׁבְעִין עַנְפִין, וְכֹלָא כְּגוּוּנָא דְלַעִילָא.

בְּהֵיא שַׁעְתָּא, נְטִיף מְלָא קַדִּישָׁא, מַעֲתִיקָא
סְתִימָאָה, וּמְלִיא לְרִישֵׁיהּ דְזַעִיר אַנְפִין,
אַתְר דְאַקְרֵי שָׁמַיִם. וּמַהְהוּא מְלָא דְנְהוּרָא עֲלָאָה
קַדִּישָׁא, הָוָה נָגִיד וְנַחִית מָנָא לְתַתָּא. וְכֵד הָוָה
נַחִית, הָוָה מִתְפָּרֵשׁ גְּלִידִין גְּלִידִין, וְאַקְרִישׁ לְתַתָּא.
הָדָא הוּא דְכַתִּיב דֵּק כַּפּוּר עַל הָאָרֶץ.

כָּל אֵינּוֹן בְּנֵי מְהִימְנוּתָא, נִפְקִי וְלִקְטִי, וּמְבָרְכָאן
שְׁמָא קַדִּישָׁא עָלֵיהּ. וְהָוּא מָנָא, הָוָה סָלִיק

 לְשׁוֹן הַקּוּדֵשׁ

בְּאוֹתָהּ שַׁעָה נְטִיף מַל קְדוּשׁ מְהַעֲתִיק
 הַנְּסִתָּר, וּמְלָא אֶת רֵאשׁוֹ שֶׁל זַעִיר
 אַנְפִין, מְקוּם שְׁנַקְרָא שָׁמַיִם. וּמֵאוֹתוֹ מַל
 שֶׁל אֹר עֲלִיּוֹן קְדוּשׁ הִיָּה שׁוֹפֵעַ וְיוֹרֵד מִן
 לְמַטָּה, וּכְשֶׁהִיָּה יוֹרֵד, הִיָּה נִפְרֵד גְּלִידִים
 גְּלִידִים, וְנִקְרָשׁ לְמַטָּה. זֶהוּ שְׁכַתוֹב דֵּק
 כַּפּוּר עַל הָאָרֶץ.

כָּל אוֹתָם בְּנֵי אֲמוּנָה יוֹצֵאִים וְלוֹקְטִים,

שְׁנִינּוּ, בַּשַּׁעָה הֵיא נִשְׁלָמוּ יִשְׂרָאֵל
 לְמַטָּה כְּדִנְמָא שֶׁל מַעְלָה, כְּמוֹ שְׁבַאֲרַנּוּ,
 שְׁכַתוֹב (שמות טו) **וַיָּבֹאוּ אֵילָמָה וְשֵׁם**
שְׁתֵּימ עֶשְׂרֵה עֵינֹת מַיִם וְשִׁבְעִים תְּמָרִים
וְגו'. וְהַתְּחִיָּק הָאֵילָן הַקְּדוּשׁ בְּשָׁנִים עֶשֶׂר
 תְּחוּמִים, בְּאַרְבַּעַה אֲדָדֵי הָעוֹלָם,
 וְהַתְּחִיָּק בְּשִׁבְעִים עַנְפִים, וְהַכֵּל כְּדִנְמָא
 שֶׁל מַעְלָה.

רִיחֵן דְּכָל בּוֹסְמִין דְּגִנְתָּא דְּעֵדֶן, דְּהָא בֵּיה
אֶתְמַשֵּׁךְ וְנַחֲת לְתַתָּא. שׁוּיָה לְקַמְיָה, בְּכָל טַעְמָא
דְּאִיתוּ בְּעֵי, הָכִי טַעִים לִיָּה, וּמְבַרֵךְ לְמַלְכָּא
קַדִּישָׁא עֲלָאָה.

וּבְדִין מִתְבָּרַךְ בְּמַעֲוֵי, וְהוּהּ מְסַתְּפַל וַיִּדַע לְעִילָא,
וְאֶסְתְּכִי בְּחֻכְמָה עֲלָאָה, וְעַל דָּא אֶקְרוּן דֹּר
דְּעָה. וְאֵלִין הוּוּ בְּנֵי מְהִימְנוּתָא, וְלַחֹן אֶתְיַהֲבַת
אֲזַרִּיתָא לְאֶסְתְּפֵלָא בָּהּ, וְלִמְנַדַּע אֶרְחָהָא.

וְאִינוּן דְּלֹא אֶשְׁתְּכְּחוּ בְּנֵי מְהִימְנוּתָא, מַה כְּתִיב
בְּהוּ, (במדבר יא) שָׁטוּ הָעַם וְלָקְטוּ. מָאִי שָׁטוּ.
שְׁטוּתָא הוּוּ נִסְבִּי לְגַרְמִיָּהוּ, בְּגִין דְּלֹא הוּוּ בְּנֵי
מְהִימְנוּתָא. מַה כְּתִיב בְּהוּ. וְטַחְנוּ בְּרַחֲמִים אִו דְּכּוּ
בְּמַדּוּכָה וְגו'. מָאֵן אֶטְרַח (דף ט"ג ע"א) לֹוֹן כָּל תַּאי. אֶלָּא
דְּאִינוּן לָא הוּוּ בְּנֵי מְהִימְנוּתָא.

לשון הקודש

אָמוּנָה, וְלָהֶם נִתְּנָה תּוֹרָה לְהַסְתְּפַל בָּהּ
וְלַדַּעַת דְּרַבְּיָהּ.

וְאוֹתָם שְׁלֹא נִמְצְאוּ בְּנֵי אָמוּנָה, מַה
כְּתוּב בְּהֶם? (במדבר יב) שָׁטוּ הָעַם וְלָקְטוּ.
מַה זֶה שָׁטוּ? שְׁטוּתָא הֵינּוּ לֹוֹקְחִים לְעַצְמָם,
מִשּׁוּם שְׁלֹא הֵינּוּ בְּנֵי אָמוּנָה. מַה כְּתוּב
בְּהֶם? וְטַחְנוּ בְּרַחֲמִים אִו דְּכּוּ בְּמַדּוּכָה וְגו'.
מִי הִטְרִיחַ אוֹתָם לְכָל זֶה? אֶלָּא שְׁהֶם
לֹא הֵינּוּ בְּנֵי אָמוּנָה.

וּמְבַרְכִים עָלָיו אֶת הַשֵּׁם הַקְּדוּשׁ, וְאוֹתוֹ
מִן הַיָּהּ מַעְלָה רִיחוֹת שֶׁל כָּל הַבְּשָׁמִים
שֶׁל גַּן עֵדֶן, שֶׁהָרִי מִמֶּנּוּ נִמְשָׁךְ וַיִּרַד
לְמַטָּה. שֵׁם אוֹתוֹ לְפָנָיו, וּבְכָל טַעֵם
שֶׁרָצָה – הֵיךְ טוֹעֵם אוֹתוֹ, וּמְבַרֵךְ אֶת
הַמֶּלֶךְ הַקְּדוּשׁ.

וְאִזּוּ מִתְבָּרַךְ בְּמַעֲוֵי, וְהֵיךְ מְסַתְּפַל וַיִּוֹדַע
לְמַעְלָה, וּמְסַתְּפַל בְּחֻכְמָה הַעֲלִיּוּנָה, וְעַל
זֶה הֵיךְ נִקְרָא דֹּר דְּעָה. וְאֵלָה הֵינּוּ בְּנֵי

בְּגוֹזְנָא דָּא, אֵינּוּן דְּלֹא מְהִימְנֵי בֵּיהּ בְּקוּדְשָׁא
בְּרִידָא הוּא, לָא בְּעָאן לְאַסְתְּכְּלֹא בְּאַרְחוּי,
וְאֵינּוּן בְּעָאן לְאַטְרַחָא גְרַמְיִיהוּ כָּל יוֹמָא בְּתַר
מְזוּזָא, יִמְכָּא וְלִילֵי, דְּלִמָּא לָא סָלִיק בִּידֵייהוּ פְּתָא
דְּנִהמָא. מָאן גָּרִים לֹון הָא. בְּגִין דְּלֹאוּ אֵינּוּן בְּנֵי
מְהִימְנוּתָא. אוּף הָכָא, שְׁטוּ הָעַם וְלִקְטוּ, שְׁטוּ
בְּשִׁטוּתָא דְּגְרַמְיִיהוּ, וּבְעָאן לְאַטְרַחָא עָלֵיהּ, הָדָא
הוּא דְּכִתִּיב, וְטַחְנוּ בְּרַחֲמִים. בְּתַר כָּל טְרַחָא דָּא,
לָא סָלִיק בִּידֵייהוּ, אֶלָּא דְּכִתִּיב וְהָיָה טַעְמוֹ כְּטַעַם
לְשַׁד הַשָּׁמֶן. וְלֹא יִתִּיר. מָאן גָּרִים לֹון הָא, בְּגִין
דְּלֹא הוּוּ בְּנֵי מְהִימְנוּתָא.

אָמַר רַבִּי יוֹסִי, מָאן לְשַׁד הַשָּׁמֶן. אֵיכָּא דְּאָמְרֵי,
דְּלִישׁ בְּמִשְׁחָא, כְּתַרְגוּמוֹ. וְאֵיכָּא דְּאָמְרֵי,
מַה הַשַּׁד אֶתְחַזֵּר לְכַמְהָ גּוֹזְנִין, אוּף מְנָא, אֶתְחַזֵּר
לְכַמְהָ גּוֹזְנִין. רַבִּי יְהוּדָה אָמַר, לְשַׁד הַשָּׁמֶן,
יִנְיָקָא דְּמִשְׁחָא.

לְשׁוֹן הַקּוּדֵשׁ

וְרוֹצִים לְהַטְרִיחַ עָלָיו. זֶהוּ שְׂכַתוּב וְטַחְנוּ
 בְּרַחֲמִים. אַחַר כָּל הַטְרַחָה הוּוּ לֹא עָלָה
 בִּידֵיהֶם, אֶלָּא שְׂכַתוּב וְהָיָה טַעְמוֹ כְּטַעַם
 לְשַׁד הַשָּׁמֶן, וְלֹא יוֹתֵר. מִי גָרַם לָהֶם אֶת
 זֶה? מִשּׁוֹם שְׂלֹא הָיוּ בְּנֵי אֲמוּנָה.

אָמַר רַבִּי יוֹסִי, מַה זֶה לְשַׁד הַשָּׁמֶן? יֵשׁ
אוֹמְרִים, שְׁהָיָה נְלוּשׁ בְּשָׁמֶן כְּתַרְגוּמוֹ.

כְּמוֹ זֶה אוֹתָם שְׂלֹא מְאִמְנִים
 בְּקוּדֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, לֹא רוֹצִים לְהַסְתַּכְּל
 בְּדַרְכֵי, וְהֵם רוֹצִים לְהַטְרִיחַ אֶת עַצְמָם
 כָּל יוֹם אַחַר מְזוּזַת יוֹם וְלִילָה, אוּלַּי לֹא
 יַעֲלֶה בְּיָדָם פֶּת לָהֶם. מִי גָרַם לָהֶם אֶת
 זֶה? מִשּׁוֹם שְׂאִינָם בְּנֵי אֲמוּנָה. אַף כָּאן,
 שְׁטוּ וְלִקְטוּ - שְׁטוּ בְּשִׁטוּת שֶׁל עַצְמָם,

רַבִּי יִצְחָק אָמַר, אִישׁ לָפִי אָכְלוּ לָקֵטוֹ. וְכִי מָאן
 דְּאָכִיל קַמְעָא, לָקֵיט קַמְעָא, וּמָאן דְּאָכִיל
 יַתִּיר, לָקֵיט יַתִּיר, וְהָא כְּתִיב לֹא הֶעֱדִיף הַמֶּרְכָּבָה
 וְהַמְמַעֵיט לֹא הֶחְסִיר. אֵלָּא לְפִיּוֹם אֵינֹון דְּאָכְלִין
 לָקֵטִין. מִשְׁמַע אָכְלוּ, מָאן דְּהוּא אָכִיל לֵיהּ, וּבְגִינֵי
 כֶּךָ לֹא כְּתִיב אָכִילְתוּ.

מָאן קָא מִיִּירִי. אַחִיד בַּר נָשׁ בְּעַבְדָּא, אוּ
 בְּאַמְתָּא, וְאָמַר דְּהוּא דִּילֵיהּ. אַתָּא חֲבֵרִיהּ,
 וְאָמַר, הֵאֵי עַבְדָּא דִּילִי הוּא. קָרִיבוּ לְקַמִּיהּ דְּמֹשֶׁה
 לְדִינָא, אָמַר לוֹן כַּמָּה נַפְשָׁן בְּבֵיתְךָ, וְכַמָּה נַפְשָׁן
 בְּבֵיתִיהּ דְּדִין, אָמַר כֶּךָ וְכֶךָ. וְהוּא שְׁעֵתָא אָמַר
 לוֹן מֹשֶׁה, לָקֵטוּ מָחָר, וְכָל חַד מִנֵּיכּוֹן יִיתִי לְנַפְאֵי.
 לְמָחָר, נַפְקוּ וְלָקֵטוּ, וְאַתֵּינן קָמִי מֹשֶׁה, שְׁוֹיִין קָמִיהּ
 מְנָא, הָוּה מוֹרִיד לֵיהּ. אִי הוּא עַבְדָּא דְּדִין, אֲשַׁבַּח

לשון הקודש

ומשום כֶּךָ לא כתוב אָכִילְתוּ.
 מה זה אומר? אֲחִיד בַּר נָשׁ בְּעַבְדָּא אוּ
 בְּאַמְתָּא וְאָמַר דְּהוּא שְׁלֹו. בָּא חֲבֵרוּ
 וְאָמַר: עַבְדָּא זֶה הוּא שְׁלִי! קָרְבוּ לְפָנֵי
 מֹשֶׁה לְדִין. אָמַר לָהֶם: כַּמָּה נַפְשׁוֹת
 בְּבֵיתְךָ, וְכַמָּה נַפְשׁוֹת בְּבֵיתִי שְׁלִי זֶה?
 אָמַר כֶּךָ וְכֶךָ. וְאַתָּה שְׁעָה אָמַר לָהֶם
 מֹשֶׁה: לָקֵטוּ מָחָר, וְכָל אַחַד יָבֵא אֵלָי.
 לְמָחָר יֵצְאוּ וְלָקֵטוּ, וּבָאוּ לְפָנֵי מֹשֶׁה.
 שָׁמוּ לְפָנָיו אֶת הַסֵּן, וְהָיָה מוֹרֵד אוֹתוֹ.

וַיֵּשׁ אומרים, מה השֵׁד מִתְהַפֵּךְ לְכַמָּה
 גִּנְנִים, אִף הַסֵּן מִתְהַפֵּךְ לְכַמָּה גִּנְנִים.
 רַבִּי יְהוּדָה אָמַר, לְשֵׁד הַשֵּׁמֶן – יְנִיקַת
 הַשֵּׁמֶן.

רַבִּי יִצְחָק אָמַר, אִישׁ לָפִי אָכְלוּ לָקֵטוּ
 – וְכִי מִי שְׁאוּכַל מַעֵט לוקט מעט, וּמִי
 שְׁאוּכַל יוֹתֵר לוקט יוֹתֵר? וְהָרִי כְּתוּב לֹא
 הֶעֱדִיף הַמֶּרְכָּבָה וְהַמְמַעֵיט לֹא הֶחְסִיר?
 אֵלָּא לְפִי אוֹתָם שְׁאוּכְלִים, לוקטים.
 מִשְׁמַע אָכְלוּ – מִי שְׁהָיָה אוֹכֵל אוֹתוֹ.

הַהוּא עוֹמְרָא דְעֵבְדָא, בְּהַאי מְנָא. דְּהָא חַד עוֹמְרָא
 לְכָל נַפְשׁ וְנַפְשׁ מִבֵּיתִיהּ. מְדִיד לְדִין, וְאַשְׁתַּכַּח
 חֶסְרָא, הַהוּא מִיכְלָא דְעֵבְדָא, בְּהַהוּא מְנָא דִּילִיהּ,
 וְחַד עוֹמְרָא לְכָל נַפְשׁ וְנַפְשׁ מִבֵּיתִיהּ. אָמַר עֵבְדָא
 דְּדִין הוּא, הָדָא הוּא דְכָתִיב אִישׁ לְפִי אָכְלוּ לְקַטְוֵי
 וְכָתִיב עֹמֵר לְגִלְגֻלַת מִסְפַּר נַפְשֵׁיכֶם.

אָמַר ר' (נ"א י"סא) חֲזִיא, כְּתִיב, (שמות טז) עָרַב וַיִּדְעֶתֶם
 כִּי יי' הוֹצִיא אֶתְכֶם מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם וּבִקֵּר
 וַרְאִיתֶם אֶת כְּבוֹד יי'. עָרַב וַיִּדְעֶתֶם, בְּמַאי יִגְדְּעוּן.
 אֵלָּא הָכִי תֵּאֵנָּא, בְּכָל יוֹמָא וַיּוֹמָא אֲשֶׁתְּכֶחוּ
 נִימוּסֵי קִדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא. בְּצַפְרָא, אֲתֵעַר חֶסֶד
 בְּעֵלְמָא. בְּהַהוּא זְמַנָּא דְאַקְרִי עָרַב, תְּלִיא דִּינָא
 בְּעֵלְמָא, וְהָא אוֹקְמוּהּ, דְבִגְיֵי בָךְ, יִצְחָק תִּקְוֵן
 תְּפִלַּת הַמְּנַחֶה. (פ"א ק"א מ"ב) וְעַל דָּא, עָרַב וַיִּדְעֶתֶם,

לשון הקודש

וַיִּדְעֶתֶם כִּי ה' הוֹצִיא אֶתְכֶם מֵאֶרֶץ
 מִצְרַיִם וּבִקֵּר וַרְאִיתֶם אֶת כְּבוֹד ה'. עָרַב
 וַיִּדְעֶתֶם, בְּמַה יִּגְדְּעוּ? אֵלָּא כִּד שְׁנִינֵנו,
 בְּכָל יוֹם וַיּוֹם נִמְצְאוּ הַנְּהַגוֹת הַקְּדוּשׁ
 בְּרוּךְ הוּא - בְּבִקְר הַתְּעוֹרֵר חֶסֶד
 בְּעוֹלָם. בְּאוֹתוֹ זְמַן שֶׁנִּקְרָא עָרַב, תְּלוּי
 הַדִּין בְּעוֹלָם, וְהָרִי פְּרֻשׁוּהָ שְׁלֹכֵן יִצְחָק
 תִּקְוֵן תְּפִלַּת הַמְּנַחֶה. וְמַה זֶה אוֹמְרוּ וְעַל זֶה
 עָרַב וַיִּדְעֶתֶם. בְּשִׁמְתְּעוֹרֵר דִּין בְּעוֹלָם,

אִם אוֹתוֹ עֵבֶד שֶׁל זֶה - מְצָא אֶת אוֹתוֹ
 הָעֹמֵר שֶׁל הָעֵבֶד בְּמֵן הַזֶּה, שְׁהָרִי עֹמֵר
 אֶחָד לְכָל נַפְשׁ וְנַפְשׁ מִבֵּיתוֹ. מְדִד לְזֶה
 - וְנִמְצָא חֶסֶר אוֹתוֹ מֵאֲכַל הָעֵבֶד בְּמֵן
 שְׁלוֹ, וְעֹמֵר אֶחָד לְכָל נַפְשׁ וְנַפְשׁ מִבֵּיתוֹ.
 אָמַר וּפְסֻק: הָעֵבֶד שֶׁל זֶה הוּא! זֶה הוּא
 שֶׁכְּתוּב אִישׁ לְפִי אָכְלוּ לְקַטְוֵי. וְכָתוּב
 עֹמֵר לְגִלְגֻלַת מִסְפַּר נַפְשֵׁיכֶם.
 אָמַר רַבִּי (י"סא) חֲזִיא, כְּתוּב עָרַב

כִּד אֶתְעַר דִּינָא בְּעֶלְמָא, תַּנְדְּעוּן, דְּבַהֲהוּא דִּינָא
אֶפִּיק יי' יִתְכוּן מִמְּצָרִים. וּבִקֵּר וּרְאִיתֶם אֶת כְּבוֹד
יי' דְּהָא בַּהֲהוּא זְמַנָּא אֶתְעַר חֶסֶד בְּעֶלְמָא וַיִּתֵּן
לָכֵן לְמִיכַל.

ר' חֵיָא אָמַר אִיפְכָא, מַה כְּתִיב לְעִילָא, בְּשַׁבְּתֵנוּ
עַל סִיר הַבָּשָׂר וְגו'. בֵּיה שַׁעְתָּא, אֶתְעַר עָרַב,
דְּהָהוּא זְמַנָּא דְּאֶתְעַר דִּינָא, אֶתְעַר נָמִי חֶסֶד
בְּעֶלְמָא. הָדָא הוּא דְּכְתִיב, וַיִּדְעַתֶּם כִּי יי' הוֹצִיא
אֶתְכֶם מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם. תַּנְדְּעוּן הֵהוּא חֶסֶד דְּעַבְד
עַמְכוּן, בְּזְמַנָּא דְּדִינָא וְאֶפִּיק יִתְכוּן מֵאֶרְעָא
דְּמִצְרַיִם. וּבִקֵּר וּרְאִיתֶם אֶת כְּבוֹד יי', כְּבוֹד יי' הָא
יִדְיע. וְכָל כֵּךְ לָמָּה. בְּשִׁמוּעַ יי' אֶת תְּלַנּוּתִיכֶם וְגו'.
אָמַר ר' יִיסָא, לָא שְׁנֵי קִדְשָׁא בְּרִידָא הוּא נִימוּסוּי,
פֶּר דְּאִינוּן חֵיָבִי עֲלֵמָא שְׁנַיִן לֹון, וּמַהֲפִי
רַחֲמֵי לְדִינָא, כְּמָה דְּאֶתְמַר.

לְשׁוֹן הַקּוֹדֶשׁ

זֶהוּ שְׁכַתּוּב וַיִּדְעַתֶּם כִּי ה' הוֹצִיא אֶתְכֶם
מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם. תִּדְעוּ אוֹתוֹ חֶסֶד שַׁעֲשֵׂה
עִמָּכֶם בְּזִמְנֵי הַדִּין וְהוֹצִיא אֶתְכֶם מֵאֶרֶץ
מִצְרַיִם. וּבִקֵּר וּרְאִיתֶם אֶת כְּבוֹד ה',
כְּבוֹד ה' הִרִי יְדוּעַ, וְכָל כֵּךְ לָמָּה? בְּשִׁמְעַ
ה' אֶת תְּלַנּוּתִיכֶם וְגו'.

אָמַר רַבִּי יִיסָא, לֹא מְשַׁנָּה הַקּוֹדֶשׁ
בְּרוּךְ הוּא אֶת הַנְּהַגוֹתָיו, רַק שְׂאוֹתֶם

תִּדְעוּ שְׂבָאוֹתוֹ דִּין הוֹצִיא אֶתְכֶם ה'
מִמְּצָרִים. וּבִקֵּר וּרְאִיתֶם אֶת כְּבוֹד ה',
שְׁהָרִי בְּאוֹתוֹ זְמַן מִתְעוֹרֵר חֶסֶד וַיִּתֵּן
לָכֵן לְאֹכַל.

רַבִּי חֵיָא אָמַר הַהֲפִךְ. מַה כְּתוּב
לְמַעְלָה? בְּשַׁבְּתֵנוּ עַל סִיר הַבָּשָׂר וְגו'.
בְּאוֹתָהּ שַׁעֲהַ הַתְּעוֹרֵר עָרַב. שְׂאוֹתוֹ זְמַן
שְׂמִתְעוֹרֵר דִּין, מִתְעוֹרֵר גַּם חֶסֶד בְּעוֹלָם.

תָּאֲנִי ר' אֶלְעָזָר, מֵהָאֵי מָנָא זְמִינִין צְדִיקָיָא
 לְמִיכָל לְעֵלְמָא דְאַתִּי, וְאִי תִימָא בְּהָאֵי
 גְּזוּנָא. לָא. אֶלָּא יִתִּיר, דְּלֹא הוּהּ בֵּן לְעֵלְמִין. מָאֵי
 אִיהוּ. בְּמָה דְאֻקְיָמָנָא דְכְּתִיב, (תהלים כז) לַחֲזוֹת בְּנַעַם
 יי' וּלְבַקֵּר בְּהִיכְלוֹ. וְכְתִיב (ישעיה סד) עֵינַי לֹא רָאִתָּה
 אֱלֹהִים זֹולְתָךְ וְגו'.

רְאוּ כִי יי' נָתַן לָכֶם הַשְּׁבֵת. (שמות טז) ר' חֲזַקְיָה פְּתַח
 (תהלים קל) שִׁיר הַמַּעֲלוֹת מִמַּעַמְקִים קְרֵאתִיךְ יי'.
 שִׁיר הַמַּעֲלוֹת סָתָם, וְלֹא פָּרִישׁ מָאן אָמְרוּ. אֶלָּא
 שִׁיר הַמַּעֲלוֹת, דְּזְמִינִין (דף ט"ג ע"ב) כָּל בְּנֵי עֵלְמָא
 לְמִימַר, דְּזִמְיִן הָאֵי שִׁיר לְמִימְרִיהּ לְדָרֵי עֵלְמָא.

וּמָאֵי הוּא מִמַּעַמְקִים קְרֵאתִיךְ. הָכִי תָאנָא, כָּל
 מָאן דְּמַצְלִי צְלוֹתָא קָמִי מְלָפָא קְדִישָׁא,
 בְּעֵי לְמַבְעֵי בְּעוֹתִיחַ, וְלִצְלָאָה מַעַמְקָא דְלָפָא, בְּגִין

לְשׁוֹן הַקּוּדֵשׁ

רְאוּ כִי ה' נָתַן לָכֶם הַשְּׁבֵת. רְבִי חֲזַקְיָה
 פְּתַח, (תהלים קל) שִׁיר הַמַּעֲלוֹת מִמַּעַמְקִים
 קְרֵאתִיךְ ה'. שִׁיר הַמַּעֲלוֹת, סָתָם וְלֹא
 פָּרִישׁ מִי אָמְרוּ. אֶלָּא שִׁיר הַמַּעֲלוֹת
 שְׁעֵתִידִים לומר כָּל בְּנֵי הָעוֹלָם, שְׁעֵתִיד
 הַשִּׁיר הַזֶּה לְהֵאמֹר אוֹתוֹ לְדוֹרוֹת עוֹלָם.
 וּמָהוּ מִמַּעַמְקִים קְרֵאתִיךְ? כָּךְ שְׂגִינּוּ,
 כָּל מִי שְׂמַתְפַּלֵּל תְּפִלָּתוֹ לְפָנֵי הַמְּלָךְ
 הַקּוּדֵשׁ, צְרִיךְ לְבַקֵּשׁ בְּקִשְׁתּוֹ וְלְהִתְפַּלֵּל

הַרְשָׁעִים שֶׁל הָעוֹלָם מִשְׁנִים אוֹתָם
 וּמְהַפְּכִים רַחֲמִים לְדִין, כְּמוֹ שְׁנַתְפָּאר.
 שְׂגָח רְבִי אֶלְעָזָר, מֵהַמֶּן הַזֶּה עֲתִידִים
 הַצְּדִיקִים לְאֵכָל לְעוֹלָם הַבָּא. וְאִם
 תֵּאמַר כְּמוֹ זֶה? לֹא! אֶלָּא יוֹתֵר. שְׁלֹא
 הִיךְ כָּךְ לְעוֹלָמִים. מֵהוּ? כְּמוֹ שְׂבִאֲרֵנוּ
 שְׁכַתּוֹב (תהלים כז) לַחֲזוֹת בְּנַעַם ה' וּלְבַקֵּר
 בְּהִיכְלוֹ, וְכַתּוֹב (ישעיה סב) עֵינַי לֹא רָאִתָּה
 אֱלֹהִים זֹולְתָךְ וְגו'.